

İskender BAYHAN
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan** tarafından Anayasa'nın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **11.02.2025**

İskender BAYHAN

İstanbul Milletvekili

Gaziemir (İzmir) Serbest Bölge'de faaliyet gösteren Alman sermayeli Digel Tekstil'de çalışan 450 işçi, ücretlerine ve sosyal yardımlarına yapılan düşük zam nedeniyle taleplerini fabrika yönetimine sözlü olarak sunmuş ve görüşme talep etmiştir. Ancak taleplerinin dikkate alınmadığını gören işçiler, 17 Ocak 2025 tarihinde sendikalaşma kararı almışlardır.

Digel Tekstil işçileri, gerek uluslararası yasalar gerekse Türkiye Anayasası ile güvence altına alınmış sendikalaşma haklarını kullanarak TEKSİF Sendikası'na üye olmuştur. TEKSİF Sendikası, işyerinde yasal olarak yetki yeter sayısını sağlamış olmasına rağmen, sendika karşıtı ve yasa tanımaz Digel Tekstil 17 Ocak 2025 tarihinde Yüksel Çağırın, Oktay Yıldız, Bilal Erdem ve Yeliz Duman isimli dört işçiyi tazminatsız olarak işten çıkarmıştır.

17 Ocak 2025 tarihinden bu yana işçiler, örgütlü oldukları TEKSİF Sendikası ile birlikte, işten çıkarılan işçilerin işe geri alınması ve yasal sendikal haklarının tanınması başta olmak üzere taleplerini dile getirmek için eylemlerine devam etmektedir. Ancak geçen süre içinde Digel Tekstil, TEKSİF Sendikası'nın görüşme taleplerine de yanıt vermemiştir. 4 Şubat 2025 tarihinde işçilerin mesai çıkışında yaptıkları ikinci basın açıklamasına karşılık, Onur Baş, Rümeysa Kişi ve Bahar Tuncer isimli üç işçi daha tazminatsız olarak işten çıkarılmıştır. Bunun üzerine işçiler, aynı gün serbest bölgede bir yürüyüş düzenleyerek Digel Tekstil'in hukuksuz uygulamalarını protesto etmiştir.

Digel Tekstil'in yasa tanımaz, sendika ve işçi düşmanı tutumu bununla da sınırlı kalmamıştır. 6 Şubat 2025 tarihinde, Bakanlığınız tarafından TEKSİF Sendikası'na verilmiş olan yetkiye itiraz edilerek, işçilerin toplu sözleşme hakkı gasp edilmiştir.

Görüldüğü üzere, Alman sermayeli Digel Tekstil, hem Türkiye Anayasası'nı ve yasalarını hem de uluslararası sözleşmeleri ihlal etmektedir.

Kendi internet sitesinde “Mükemmel işçiliğin hayat bulduğu, üretim sürecinin her aşamasının yetenekli zanaatkarlar tarafından titizlikle yürütülerek takım elbiselerimizin her ayrıntısının en yüksek standartlara uyması sağlanır.” ifadelerine yer veren Digel Tekstil, işçilerin en temel haklarını bile hiçe saymaktadır.

2017 yılından bu yana bu fabrikada örgütlenme faaliyeti sürdüren TEKSİF Sendikası üyesi işçiler, fabrika yönetimi tarafından daha önce de e-Devlet şifreleri istenerek zorla sendikadan istifa ettirilmiş, fabrika müdürü tarafından kadın işçilere taciz, hamile kadın işçilerin kürtaja zorlanması, yoğun iş temposu, düşük ücret, baskı, mobbing ve insanlık dışı muamele dayatılmıştır.

Ayrıca, işçiler;

- Sürekli üretim kotası baskısı,
- Tazminatsız işçi kıyımları,
- Ustaların hakaret ve baskıları,
- İşçi sağlığının hiçe sayıldığı bir çalışma düzeni,
- Bozuk bahanesi ile kullandırılmayan tuvaletler,
- Ağır performans ve devamsızlık baskısı,
- Sıfır hata ile çalışmaya zorlayan adaletsiz prim sistemi

gibi pek çok hak ihlaliyle karşı karşıya kalmaya devam etmektedir.

Bu bağlamda:

1. Uluslararası tekeller ve yerli ortakları için “dikensiz gül bahçesi” olan serbest bölgeler, Türkiye işçi sınıfı için tam bir cehennemdir. Bakanlığınız, serbest bölgelerde denetim yapmakta mıdır? Denetimler yapıldıysa, bu denetimler sonucunda, yasalara ve insan onuruna aykırı bu düzenek için hangi uluslararası tekele ne zaman, hangi yaptırımını uyguladınız?
2. Serbest bölge demek; düşük ücret, sendikasızlaştırma, sigortasız ve güvencesiz çalıştırma, insanlık dışı muamele, aşırı üretim baskısı, kadın işçilere taciz ve cinsel şiddet, işçi güvenliği önlemlerini hiçe saymak, işçilerin en temel hak ve özgürlüklerinin ellerinden alınması mıdır? Çalışma Bakanlığı olarak serbest bölgelerde çalışan işçilerin koşullarının iyileştirilmesine dair bir çalışmanız var mıdır? Yoksa ne zaman olacaktır?
3. Ucuz iş gücü sömürsüne dayalı, örgütlenme ve toplu pazarlık hakları gasp edilmiş işçi cehennemi serbest bölgeler; ihracata ve uluslararası tekelleri kalkındırmaya dayalı sınıfsal politikalarınızın bilinçli bir sonucu olarak mı yaratılmıştır?
4. Digel Tekstil’de işten atılan işçilere, “sendikaya üye oldukları ve üye kazandıkları için işten çıkarıldıkları” söylenmiştir. Digel Tekstil, kendi ülkesi Almanya’da hukuka saygı gösterirken, Türkiye’de anayasal hakkını kullanan işçilere yasadışı baskılar ve sendikasızlaştırma dayatıyor. Sizce Türkiye’de bu gücü nereden almaktadır?
5. TCK 118. madde gereğince; “bir sendikaya üye olmaya veya olmamaya, sendikanın faaliyetlerine katılmaya veya katılmamaya zorlamak amacıyla cebir veya tehdit kullanan kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.” Digel Tekstil işçileri, Gaziemir Karakolu’nda patronları hakkında suç duyurusunda bulunmuştur. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı olarak, Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı’nın işçilerin anayasal haklarını korumak adına hızla müdahil olmasını sağlayacak mısınız?

24004

6. Digel Tekstil, faaliyete geçtiği günden bu yana kaç kez, ne tutarda teşvik ve muafiyetten yararlanmışır? Adı geçen yabancı tekel hiç vergi ödemiş midir? SGK prim borcu var mıdır? Bakanlığınız, bu konuda herhangi bir takip yapmış mıdır?
7. Bakanlığınız, SGK verileri üzerinden Digel Tekstil işçilerinin sayısını belirleyerek TEKSİF Sendikası'na yetki tespit yazısını vermiştir. Ancak Digel Tekstil yönetimi bu yetkiye itiraz etmiştir. Bakanlığınız, verdiği yetkinin ve işçilerin anayasal haklarının korunması için nasıl bir adım atacaktır?
8. Türkiye'de sendikalaşma girişimlerinde kapitalistler, işçileri ilk olarak işten atmakta, ardından bakanlığın verdiği yetki kararına itiraz etmektedir. Yetki davası ve işe iade süreçleri yıllarca sürerken, işçiler sendikal haklarını kullanamamaktadır. Bakanlığınız işçilerin üç temel talebi olan "Barajsız sendika, yasaksız grev, güvenceli iş" haklarının önündeki engelleri kaldırmaya yönelik bir düzenleme yapacak mıdır?